

**Uchwała Nr III/18/10
Rady Gminy Porąbka**

z dnia 29 grudnia 2010 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Porąbka na 2011 rok,
stanowiący część strategii integracji i polityki społecznej.**

Na podstawie art.7 ust.1 pkt 5 i art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. - Dz.U. z 2001 roku, Nr 142 poz.1591 z późn. zm.) oraz art.4¹ ust.2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. - Dz.U. z 2007 roku, Nr 70, poz. 473 z późn. zm.)

**Rada Gminy Porąbka
postanawia, co następuje :**

§ 1

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Porąbka na 2011 rok, stanowiący część strategii integracji i polityki społecznej, o treści określonej w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2011 roku i podlega ogłoszeniu poprzez rozplakatowanie w miejscach zwyczajowo przyjętych na terenie gminy.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH DLA GMINY PORĄBKA
NA ROK 2011,
stanowiący część strategii integracji i polityki społecznej.**

Alkohol stanowi jedno z najistotniejszych zagrożeń dla zdrowia obywateli Unii Europejskiej.

Mapa polskich problemów alkoholowych:

- 1. Picie alkoholu przez młodzież,**
- 2. Uszkodzenia zdrowia osób uzależnionych od alkoholu,**
- 3. Uszkodzenia zdrowia związane z nadużywaniem alkoholu,**
- 4. Zaburzenia życia rodzinnego związane z alkoholem, w tym przemoc domowa,**
- 5. Naruszenia prawa przez osoby będące pod wpływem alkoholu, w tym prowadzenie pojazdów w stanie nietrzeźwym,**
- 6. Naruszenia prawa związane z alkoholem,**
- 7. Straty ekonomiczne, uszkodzenia środowiska pracy.**

System profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oparty jest na wzajemnie komplementarnych programach działań realizowanych na różnych poziomach administracji:

- 1) Gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,**
- 2) Wojewódzkie programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,**
- 3) Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.**

ROZDZIAŁ I

§ 1

**Stan Problemów Alkoholowych Gminy Porąbka dane
zebrane z lat (2008, 2009, 2010).**

Mieszkańcy gminy Porąbka poproszeni o oszacowanie skali występowania różnych problemów społecznych występujących w gminie- problem związany z alkoholem usytuowali stosunkowo wysoko, na drugiej pozycji zaraz po bezrobociu w gminie, uznając że jest on dostrzegalny w środowisku i pociąga za sobą szereg konsekwencji o charakterze społecznym.

Historia pokazuje, że odkąd zaczęto zauważać problemy związane z piciem, starano się uporać z nimi za pomocą środków prawnych i innych władczych rozstrzygnięć. I tak jest to dziś. Alkohol we wszystkich krajach rozwiniętych postrzegany jest jako towar, wprawdzie legalny ale powodujący określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne. Polska polityka alkoholowa, podobnie jak polityka europejska, wpływa na alkohol i problemy z nim związane za pomocą regulacji o charakterze reglamentacyjnym. Oznacza to, że używanie alkoholu jest prawnie i społecznie dozwolone, ale państwo świadome szkód jakie może on powodować bierze na siebie odpowiedzialność za ograniczenie negatywnych konsekwencji i ingeruje w kwestie związane z dostępnością do alkoholu. Kluczowym aktem prawnym regulującym w Polsce kwestie alkoholowe jest Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi skoncentrowana w całości na wieloaspektowej problematyce alkoholowej. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród kilkudziesięciu przebadanych czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów wiąże się z jego spożywaniem. Populacja osób pijących ryzykownie i szkodliwie szacowana jest w Polsce na 2,5 mln do nawet 4 mln i jest cztery razy większa niż populacja osób uzależnionych od alkoholu. Z roku na rok pijemy więcej, według raportu PARPA jest to 20 litrów wódki i 130 litrów piwa. Corocznie z przyczyn bezpośrednio i pośrednio związanych z używaniem alkoholu umiera w Polsce kilkanaście tysięcy osób, z czego połowa przypada na zgony spowodowane bezpośrednio piciem alkoholu. Badania pokazują, że około 20 % wszystkich zgłoszeń pacjentów do podstawowej opieki zdrowotnej ma związek z alkoholem. Polacy coraz częściej sięgają po mocne alkohole. Od kilku lat wzrasta udział napojów spirytusowych w strukturze spożycia i stale się zwiększa, wzrost ten następuje kosztem udziału wina. Piwo stanowi blisko 55% spożywanego alkoholu i od kilku lat utrzymuje się na podobnym poziomie. Dziś już nikt nie ma wątpliwości, że na szkody związane z alkoholem narażony jest każdy człowiek, niezależnie od tego czy pije alkohol czy nie. Alkohol niszczy jednostki, rodziny i społeczeństwa, dlatego też im więcej pozytywnych tradycji ma dowolna grupa społeczna, zwłaszcza rodzina, tym bardziej jest odporna na kryzysy wewnętrzne i wszelkiego rodzaju zakłócenia z zewnątrz. Mimo licznych przemian w strukturze i funkcjonowaniu rodzin, zachowała ona swoje podstawowe funkcje: rozrodczą i opieki nad dzieckiem. Jest ona zawsze najkorzystniejszym środowiskiem fizycznego, psychicznego i społecznego rozwoju potomstwa. Rodzina stanowi najistotniejszy czynnik w rozwoju i kształtowaniu się człowieka. Uspołecznia i kształtuje postawę dziecka, podstawą jej prawidłowych stosunków jest równowaga i stabilność wzajemnych relacji między rodzicami, ich poczuciu odpowiedzialności oraz więź emocjonalna między wszystkimi członkami rodziny. Uzależnienie od alkoholu bliskiej osoby i związane z tym nieprawidłowe funkcjonowanie wywiera negatywny wpływ na pozostałych członków rodziny, zarówno dorosłych jak i dzieci, powodując problemy zdrowotne, psychologiczne, społeczne i materialne. Jednym z zaburzeń ściśle skorelowanych z alkoholem jest przemoc w rodzinie. Szczególnie trudna jest sytuacja dzieci wychowujących się w rodzinie z problemem alkoholowym, dysfunkcja taka zakłóca prawidłowy rozwój dziecka, poznawczy, emocjonalny i społeczny. Dzieci te doświadczają wielu traumatycznych przeżyć, w tym przemocy ze strony rodziców, która zagraża ich bezpieczeństwu i zdrowiu. Przebywanie w warunkach przewlekłego stresu sprawia, że dzieci te częściej chorują i są słabsze fizycznie. W rodzinie dysfunkcyjnej brakuje prawidłowych wzorców, norm i systemu wartości przekazywanych w procesie wychowania dzieciom. Słusznie więc się mówi, że jaka rodzina takie dziecko, a zarazem jakie rodziny takie społeczeństwo. Rodziny tworzą społeczeństwo, jakie ono będzie w dużej mierze zależy od podejmowanych działań w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych, które powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony organów administracji rządowej i samorządowej.

§ 2

Stan zasobów w ludziach w zakresie profilaktyki uzależnień

Liczba mieszkańców Gminy stan na 30.09.2010r.

Ogółem. 15.218, w tym;

Bujaków 2.206

Czaniec 5.647

Kobiernice 3.420

Porąbka 3.945

Liczba uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjach stan na 30.09.2010r.

Szkoły Podstawowe; 905 uczniów sprawiających problemy 82

Gimnazja; 453 uczniów, 16

Z danych uzyskanych od dyrektorów i pedagogów szkolnych, jak również osób zajmujących się bezpośrednio problemami wychowawczymi występującymi w szkołach można stwierdzić iż obecnie około **9%** uczniów szkół podstawowych sprawia szczególne trudności wychowawcze i niestety w tej grupie wiekowej tendencja cały czas jest wzrostowa. Wielu wychowawców wypowiada się, że już uczniowie klas 1-3 stanowią poważną grupę problemową do której można zaliczyć agresywne zachowania, wulgaryzmy stosowane zarówno w stosunku do rówieśników jak i nauczycieli, brak podstawowych zasad dobrego wychowania, stosownie przemocy fizycznej, kradzieże, wandalizm, wywoływanie bójek. Natomiast w starszej grupie wiekowej problemy takie sprawia około **4%** uczniów i co nawet zaskakujące wśród młodzieży gimnazjalnej z roku na rok spada liczba niepokojących zjawisk wśród których można wymienić: palenie papierosów, picie alkoholu, wywoływanie bójek, stosowanie agresji słownej i fizycznej wobec rówieśników i nauczycieli, wagarowanie, kradzieże, wandalizm. Istnieje również liczna grupa uczniów, która przejawia problemy wychowawcze wynikające z ciężkiej sytuacji rodzinnej (np. niska frekwencja, niedożywienie, brak higieny osobistej) czego powodem może być również choroba alkoholowa członka rodziny). Na całą społeczność uczniowską szkoły podały, iż posiadają wiedzę na temat **44** rodzin w których występuje problem alkoholowy członka rodziny, można przyjąć że nie jest to pełna liczba i określić, że około **5%** uczniów wychowuje się w rodzinach alkoholowych. We wszystkich szkołach na przełomie roku szkolnego **2009/2010** dla szczególnie trudnych uczniów założono **56** niebieskich, bądź pomarańczowych Kart tj, dla około **4%** wszystkich uczniów. Najbardziej budzi niepokój rosnąca agresja wśród coraz młodszych uczniów, w klasach 1-3, oraz przypadki brutalnej przemocy wobec rówieśników właśnie w klasach młodszych. Dokonując diagnozy rodzinnej dzieci przejawiających takie zachowania można wysnuć wnioski, iż rodziny w których się wychowują w większości są dysfunkcjonalne i to z różnych powodów. Jednym z nich jest alkoholizm bądź picie szkodliwe jednego lub obojga rodziców, stosowanie przemocy fizycznej i psychicznej, lecz również brak odpowiedniego zainteresowania sprawami dziecka, zaniedbywanie podstawowych obowiązków rodzicielskich. Z agresywnymi zachowaniami dzieci i młodzieży trudno radzić sobie zarówno w zakresie szkoły gimnazjalnej, jak i podstawowej. Dlatego we wszystkich szkołach prowadzona jest działalność profilaktyczna dostosowana do indywidualnych potrzeb szkolnych programów profilaktyczno - wychowawczych, szkolona jest również kadra nauczycielska w zakresie problematyki uzależnień, postępowania w przypadkach agresji i przemocy rówieśniczej, oraz udzielania odpowiednich form wsparcia. Szkoły sygnalizują, iż niezwykle cenna jest praca Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy, organizacja imprez i przedsięwzięć profilaktycznych, wymiana informacji i ustalania wspólnej strategii działań wobec wychowanków.

§ 3

Rynek napojów alkoholowych w okresie 01.01 – 15.10.2010 r.

1. Sklepy ze sprzedażą napojów alkoholowych – **42 spadek o 8 do 2009r.**
2. Lokale gastronomiczne ze sprzedażą napojów alkoholowych- **21.**
3. Liczba cofniętych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w ostatnich trzech latach- **0.**
4. Liczba interwencji zgłoszonych do KP Kobiernice przez GKRPA w związku łamaniem zasad sprzedaży alkoholu- **1.**
5. Liczba wniosków skierowanych przez GKRPA do Wójta Gminy w sprawie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż alkoholu- **0.**
6. Liczba wręczonych mandatów za spożywanie alkoholu w miejscach zabronionych- **76.**

Rynek napojów alkoholowych na przestrzeni ostatnich trzech lat przeżywa niewielkie zmiany, głównie z powodu likwidacji mniejszych sklepów, powoduje to zwiększenie liczby mieszkańców jaka przypada na jeden punkt sprzedaży alkoholu (**241**)mieszkańców, wzrasta liczba mandatów za spożywanie alkoholu w miejscach zabronionych, co świadczy o bardziej zintensyfikowanej pracy Policji w tym obszarze.

§ 4

Stan problemów alkoholowych (2008,2009,2010)

Dane uzyskane ze statystyk Komisarzatu Policji w Kobiernicach, bez wyszczególnienia jaki wpływ na poszczególne kategorie miał alkohol, gdyż KP nie prowadzi takiej analizy.

2.Dane liczbowe za okres 2008roku.

- Podejrzani o znęcanie się nad rodziną **6,**
- Ogólna liczba interwencji domowych **194,**
- Podejrzani o popełnienie przestępstw **24,**
- Wnioski skierowane do sądów grodzkich **29,**
- Liczba wypadków drogowych **2,**
- Nieletni podejrzani o popełnienie przestępstw- **2,**
- Liczba osób nieletnich odstawionych do Izby Wyrzeźwień, bądź domu **0,**
- Liczba kontroli kierowców- **98,**
- Liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierowców **44,**
- Liczba założonych Niebieskich Kart **11.**

Dane liczbowe za okres 2009roku.

- Podejrzani o znęcanie się nad rodziną **6,**
- Ogólna liczba interwencji domowych **176,**
- Podejrzani o popełnienie przestępstw **56,**
- Wnioski skierowane do sądów grodzkich **12,**
- Liczba wypadków drogowych **21,-** spowodowanych przez nietrzeźwych kierowców- **7,**
- Liczba ofiar śmiertelnych- **2,**
- Liczba rannych -**20,**
- Nieletni podejrzani o popełnienie przestępstw- **6,**
- Liczba osób nieletnich odstawionych do Izby Wyrzeźwień, bądź domu **4,**
- Liczba kontroli kierowców- **33,**
- Liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierowców-**27,**
- Liczba założonych Niebieskich Kart **10.**

Dane liczbowe za okres od 01.01- 15.10. 2010 roku.

- Podejrzani o znęcanie się nad rodziną **8,**
- Ogólna liczba interwencji domowych **146,**

- Podejrzani o popełnienie przestępstw **61**,
- Wnioski skierowane do sądów grodzkich **11**,
- Liczba wypadków drogowych **10**, - spowodowanych przez nietrzeźwych kierowców- **3**,
- Liczba ofiar śmiertelnych- **1** ,
- Liczba rannych -**3**,
- Nieletni podejrzani o popełnienie przestępstw- **5**,
- Liczba osób nieletnich odstawionych do Izby Wytrzeźwień, bądź domu **0**,
- Liczba kontroli kierowców- **201**,
- Liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierowców-**22**,
- Liczba założonych Niebieskich Kart **12**.

Wnioski:

W 2010 roku policja odnotowała zwiększoną liczbę osób znęcających się nad rodziną, liczba interwencji domowych pozostaje na mniej więcej, lecz wciąż stosunkowo wysokim poziomie. To co jednak bardzo niepokojące to znaczny wzrost w 2009 roku wypadków drogowych, których odnotowano **21**, w tym 1/3 spowodowana przez nietrzeźwych kierowców. Natomiast do 25.10.2010 roku zdarzyło się **10** wypadków, w tym **3** spowodowane przez nietrzeźwe osoby. Liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierowców, utrzymuje się na podobnym poziomie biorąc pod uwagę dane z dwóch ostatnich lat i jest niższa od 2008 roku, jednak biorąc pod uwagę wyniki ogólnopolskie które są bardzo niekorzystne, nie można zaniedbać tego obszaru, który jest niezwykle istotny dla bezpieczeństwa publicznego. W 2010 należy więc nadal kontynuować działania prewencyjne wobec kierowców, zwiększyć kontrole trzeźwości na drogach, oraz zwrócić szczególną uwagę na działania prowadzone w obrębie przemocy domowej.

Dane zgromadzone na podstawie dokumentacji prowadzonej przez GKRPA

1.Liczba osób przyjętych do Izby Wytrzeźwień :

w roku 2008- **64**
w roku 2009- **37**
do 30.09.2010r.-**42**

2.Liczba wniosków skierowanych do GKRPA:

w roku 2008- **36**
w roku 2009- **19**
do 31.10.2010- **30**

3.Liczba wniosków skierowanych do Sądu Rodzinnego:

w roku 2008-**18**
w roku 2009-**16**
do 31.10.2010- **10**

4.Liczba porad udzielonych w Punkcie Konsultacyjnym:

w roku 2008- **125**
w roku 2009 - **114**
do 31.10.2010- **105**

5.Liczba porad psychologicznych :

w roku 2008- **103**
w roku 2009- **119**
do 31.10.2010-**103**

6.Liczba porad prawnych:

w roku 2008- **201**
w roku 2009- **190**
do 31.10.2010- **156**

7.Liczba osób z pełną dokumentacją w Przychodni Profilaktyki i Leczenia Uzależnień Bielsko- Biała ul. Mostowa 1.

w roku 2008 -26

w roku 2009 -20

do 30.09.2010r.-19

8.Liczba osób pozostających w leczeniu Miejskiego Ośrodka Terapii Uzależnień oraz Oddziału Leczenia Zespołów Abstynencyjnych w Bielsku Białej.

w roku 2008- 9

w roku 2009- 11

9.Liczba rodzin objętych pomocą finansową GOPS:

w roku 2008- 320 w tym z powodu alkoholu: 24

w roku 2009r-352 w tym z powodu alkoholu: 37

do 30.06.2010:293 w tym z powodu alkoholu:29

10.Liczba rodzin gdzie stwierdzono przemoc, odnotowanych przez Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy.

w roku 2008- 17

w roku 2009 – 17

do 30.10.2010r., – 21

Analizując powyższe dane można stwierdzić, iż w przeciągu trzech ostatnich lat występują niewielkie wahania wzrostowe i spadkowe w poszczególnych obszarach, zarówno jeśli chodzi o bezpośrednie skutki wywołane przez alkohol np. pobyt na Izbie, bądź kierowane wnioski o leczenie do GKRPA i Sądu Rodzinnego w Żywcu, czy też korzystanie z leczenia odwykowego, pomocy psychologicznej i grup wsparcia. To co można stwierdzić na pewno, to że problem istnieje i wciąż konieczna jest kompleksowa pomoc w tym zakresie.

Problemy alkoholowe nie omijają Gminy Porąbka, alkohol zawsze towarzyszył ludzkości na każdym etapie jej rozwoju. Trzeba zdać sobie sprawę, iż alkohol to ogromny przemysł, przynoszący niebagatelne zyski i chociaż straty znacznie je przewyższają, ta machina będzie funkcjonować. W tej sytuacji cały czas trzeba podejmować działania, które sprawią, że ludzie będą bardziej dojrzały i odpowiedzialni za własne życie dokonując mądrych wyborów. Nasz program ma na celu zapobieganie negatywnym następstwom uzależnień poprzez edukację i profilaktykę całej społeczności lokalnej, różnych grup zawodowych i społecznych, kierowców, sprzedawców alkoholu, uczniów, wychowawców, rodziców itp., Stwarzanie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do prawidłowego funkcjonowania i rozwoju, a osobom które popadły w sidła choroby alkoholowej zapewnienie pomocy i wsparcia w drodze do trzeźwości. Oczywiście ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji ofiar przemocy i osób współuzależnionych.

§ 5

Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej, naprawczej na terenie Gminy Porąbka.

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Porąbce,
2. Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy.
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4. Pełnomocnik Wójta d/s Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
5. Punkt Pomocy Rodzinie dla Osób Uzależnionych, Szkodliwie Pijących, Członków ich rodzin, oraz Ofiar Przemocy Domowej,
6. Grupa Edukacyjno - Terapeutyczna Dla Osób Uzależnionych i Szkodliwie Pijących,

7. Grupa Wsparcia dla Osób Współuzależnionych, Ofiar Przemocy,
8. Grupa Anonimowych Alkoholików,
9. Komisariat Policji,
10. Szkoły Podstawowe i Gimnazja,
11. Gminny Ośrodek Kultury i Wiejskie Domy Kultury,
12. Świetlice Środowiskowe- Integracyjne,
13. Młodzieżowe Centrum Aktywności Twórczej,
14. Świetlice działające przy OSP,
15. Parafie, Stowarzyszenia Katolickie, Zespoły Charytatywne, OAZY, Młodzieżowe Stowarzyszenia Katolickie,
16. Poradnie, lekarze i pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej,
17. Ochotnicza Straż Pożarna,
18. ZHP,
19. Towarzystwo Miłośników Ziemi Żywieckiej oraz Miłośników Porąbki,
20. Ludowe, Parafialne, Szkolne Kluby Sportowe.

§ 6

Cel strategiczny wg Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Porąbka na lata 2011- 2020

Zapewnienie mieszkańcom równego dostępu do służby zdrowia oraz wspieranie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.

Cele operacyjne 1-2.

1. Zaspakajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.
2. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2

1. Diagnozowanie problemów uzależnień i przemocy w rodzinie w gminie.
2. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniami.
3. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie szerszego dostępu do wsparcia psychologicznego, prawnego i społecznego.
4. Zintensyfikowanie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, w szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących stosowania zakazu reklamy i promocji oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
7. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
8. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi o zasięgu ponad gminnym działającymi na rzecz osób dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie.

Strategiczne kierunki działań na kolejne lata wg diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych przeprowadzonej w 2010 roku w Gminie Porąbka.

1. Kontynuacja działań w zakresie profilaktyki szkolnej w oparciu o programy wykorzystujące aktywność własną uczniów:

- Niezbędne jest poszerzenie programów o zagadnienia podnoszące świadomość w zakresie zdrowotnych, psychologicznych i społecznych konsekwencji nadużywania alkoholu. Wysoki poziom wiedzy jest bowiem niezbędny do podejmowania odpowiedzialnych decyzji dotyczących palenia i picia- a jak deklarują uczniowie w gminie najczęściej inicjacja nikotynowa i alkoholowa następuje z inicjatywy samych młodych ludzi,
- Realizacja programów profilaktycznych obejmować powinna coraz młodsze grupy wiekowe. Jak wykazują badania, wiek inicjacji alkoholowej i tytoniowej jest bardzo niski, stąd jednym z ważniejszych zadań jest dotarcie do uczniów szkół podstawowych. Jest to najlepszy moment, aby wpłynąć na zmianę preferencji w korzystnym kierunku, gdyż po przejściu do gimnazjum zaczyna się lawinowy wzrost niepożądanych zachowań alkoholowych,
- Ułatwienie dostępności programów edukacyjnych dla osób dorosłych dotyczących problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, przeciwdziałających przemocy, promujących zdrowy tryb życia min. poprzez preferowanie programów profilaktycznych obejmujących oprócz młodzieży także rodziców. Jak bowiem wynika z badań- zachowania ryzykowne młodzi ludzie podejmują najczęściej poza terenem szkoły i możliwością jej wpływu- stąd ogromna rola rodziców, ich wiedzy oraz umiejętności współpracy z dzieckiem w zakresie kształtowania właściwych zachowań.
- Podejmowanie profilaktycznych działań alternatywnych, wskazujących możliwość atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, promowania prozdrowotnego stylu życia. kontynuacja zajęć tematycznych, wykorzystujących w działaniach profilaktycznych walory turystyczne gminy Porąbka.
 - 2) Wzmocnienie kontroli sprzedaży alkoholu oraz papierosów na terenie gminy.
 - 3) Zaangażowanie do działań profilaktycznych dorosłych mieszkańców gminy.
 - 4) Szkolenia dla sprzedawców- posiadają bowiem niski poziom wiedzy o alkoholu i jego konsekwencjach.
 - 5) Koordynacja lokalnych struktur w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w gminie. Współpraca Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji i innych instytucji w kierunku prawnego egzekwowania i przestrzegania ustawowego zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.
 - 6) Wykorzystanie lokalnych zasobów dla tworzenia koalicji na rzecz ograniczania problemów alkoholowych w gminie. Zaproszenie do współpracy w tym zakresie funkcjonujące na terenie gminy organizacje pozarządowe.
 - 7) Tworzenie grup wsparcia samopomocowych dla osób dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie.
 - 8) Wzmocnienie działalności Punktu Konsultacyjno - Terapeutycznego ze zwróceniem szczególnej uwagi na problematykę przemocy w rodzinie.
 - 9) Aktywne działania w obszarze procedury Niebieskiej karty oraz koordynacja lokalnych instytucji w tym zakresie.

ROZDZIAŁ II

Zadania i sposób realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2010 rok.

§ 7

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacji dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu. „Każdego dnia jeden mały krok do przodu”

Alkoholizm jest chorobą i rezultatem zachodzących w organizmie procesów, na które chory nie ma wpływu. Istotą choroby jest utrata kontroli nad alkoholem. Zespół uzależnienia od alkoholu to ciężka, przewlekła i postępująca choroba, która dotyka nie tylko osobę pijącą, ale całą rodzinę uwikłaną w stresy, agresję i ludzkie dramaty. Problem tkwi w tym że alkoholik nie dostrzega swojego uzależnienia mimo ponoszenia negatywnych konsekwencji. Choroba ta może dotknąć każdego bez względu na wiek, płeć, status materialny, zawód czy pozycję społeczną. Każdemu potrzebna jest pomoc w zdrowieniu, jeśli tylko jest w stanie wziąć odpowiedzialność za swoje leczenie i dokonać zmian w najważniejszych dziedzinach życia. Alkoholik i jego rodzina mogą żyć w sposób satysfakcjonujący pod warunkiem utrzymywania całkowitej abstynencji od alkoholu oraz pracy nad swoim rozwojem osobistym. Członkowie rodziny włączając się w opanowanie problemu alkoholowego mogą odegrać bardzo dużą rolę w zdrowieniu uzależnionego, jak i we własnym. Samo posiadanie wiedzy na temat uzależnienia czy jego wpływu na rodzinę nie uchroni nas od poniesienia szkód czy strat w związku z dorastaniem, rozwijaniem się i funkcjonowaniem w rodzinie alkoholowej. Trzeba więc wiedzieć i mieć możliwość skorzystania z profesjonalnej i efektywnej terapii, oraz innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin. Na poziomie lokalnym mieszkańcy mają do dyspozycji zajęcia grupy edukacyjno-terapeutycznej dla osób uzależnionych, jak również grupę wsparcia dla osób współuzależnionych, grupę AA, pomoc prawną, psychologiczną i informacyjną.

Sposób realizacji:

1. Kontynuacja działalności **Punktu Konsultacyjnego** (Gminnego Punktu Pomocy Rodzinie- Porąbka ul. Rynek 4), który pełni rolę interdyscyplinarną, gdyż swym zasięgiem obejmuje szeroki zakres problematyki uzależnień, przeznaczony dla osób uzależnionych, współuzależnionych, oraz ofiar przemocy domowej.

Zadania Punktu:

- a) Nawiązanie życzliwego, nieoceniającego kontaktu z klientem,
- b) Informowanie o możliwości podjęcia leczenia w placówce leczenia odwykowego,
- c) Motywowanie do leczenia,
- d) Udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu - grupa wsparcia,
- e) Rozpoznanie w trakcie rozmowy zjawiska przemocy domowej i udzielenie stosownego wsparcia, oraz informacji o możliwościach powstrzymania przemocy,
- f) Uruchomienie interwencji w przypadku zdiagnozowania przemocy domowej.

W Punkcie Pomocy Rodzinie prowadzona jest działalność informacyjna, konsultacyjna, edukacyjna, prawna i psychologiczna. Tutaj następuje pierwsze nawiązanie kontaktu z klientem, który w zależności od potrzeb zostaje skierowany do odpowiedniej placówki, lub też nadal korzysta z pomocy oferowanej w Punkcie. (realizacja- pełn. instr. terap, radca prawny, psycholog, pracownik socjalny).

Działalność Punktu Pomocy Rodzinie skierowana jest do osób uzależnionych, szkodliwie pijących, członków ich rodzin, ofiar przemocy.

Przewidywany efekt działań: Punkt w gminie jest miejscem pierwszego kontaktu dla osób w sytuacji kryzysowej.

Miejsce realizacji- GOPS Porąbka, Punkt czynny pięć razy w tygodniu w godzinach popołudniowych.

2. Finansowanie kosztów terapii i kosztów pobytu podczas wyjazdowych sesji terapeutycznych prowadzonych przez Poradnię, Ośrodki Leczenia Uzależnień oraz inne podmioty prowadzące tego rodzaju usługi dla osób uzależnionych i współuzależnionych z terenu Gminy Porąbka.

Przewidywany efekt działań: Umożliwienie przejścia całego cyklu terapii osobom pozostającym w leczeniu.

3. Dofinansowanie kosztów ponadstandardowych usług leczniczych i psychologicznych, zakup tego rodzaju usług, a także ponoszenie wydatków związanych z polepszaniem warunków lokalowych, podnoszeniem kwalifikacji personelu pracującego w zakładach opieki zdrowotnej, które świadczą usługi na rzecz mieszkańców naszej gminy w zakresie leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych

Przewidywany efekt działań: świadczona pomoc będzie specjalistyczna, osoby z terenu Gminy Porąbka nie będą miały problemów z przyjęciem do tychże placówek, co jest szczególnie ważne biorąc pod uwagę, iż Gmina Porąbka nie dysponuje taką możliwością leczenia i terapii.

4. Zawarcie porozumienia z Gminną Bielsko- Białą w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi w odniesieniu do osób z terenu gminy Porąbka korzystających z usług Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku- Białej.

Przewidywany efekt działań: Świadczone usługi będą profesjonalne, osoby z terenu Gminy Porąbka będą przyjmowane do Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym, co niejednokrotnie zapewni rodzinie bezpieczeństwo.

Natomiast dane uzyskane z Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym uzupełnią informacje GKRPA w Porąbce niezbędne w pracy z klientami, jak również przy konstruowaniu programu.

5. Finansowanie opinii biegłych w przedmiocie ustalenia uzależnienia od alkoholu na wniosek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. (realizacja- pełn. biegli sądowi- psycholog, psychiatra.)

Przewidywany efekt działań: Profesjonalna diagnoza, zwiększenie liczby osób zdających sobie sprawę z własnego uzależnienia i leczących się.

6. Finansowanie kosztów sądowych związanych z kierowaniem wniosków o leczenie odwykowe do Sądu Rodzinnego w Żywcu.–

7. Dalsza współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Porąbce, który obecnie jest jednym z realizatorów strategii integracji i polityki społecznej, oraz czuwa nad całokształtem działań dotyczących problemów społecznych. Wdrażanie przez pracowników socjalnych programu edukacyjno-informacyjnego dla klientów pomocy społecznej nadużywających alkoholu, motywowanie do podjęcia leczenia, zgłaszanie wniosków o wszczęcie postępowania do GKRPA w Porąbce.(realizacja- pełn. kierownik GOPS, prac.socjalni).

Przewidywany efekt działań: Udzielane klientom pomocy społecznej z problemem alkoholowym właściwego wsparcia i pomocy, oraz informacji w przypadku występowania uzależnienia, przemocy, zapobieganie marnotrawieniu środków finansowych własnych, oraz z pomocy społecznej.

8. Dalsza współpraca z kuratorami Sądu Rejonowego w Żywcu, pracujących na terenie Gminy Porąbka w obszarze problematyki uzależnień, przemocy.

Przewidywany efekt działań: Edukacja społeczna, zwiększenie liczby osób leczących się z uzależnienia i identyfikujących się z chorobą alkoholową.

9.Szkolenie przedstawicieli różnych zawodów w programie pomagania, krótkiej interwencji i wczesnej diagnozy.(realizacja- pełn., realizator).

do kogo skierowane działanie: Pracownicy służby zdrowia, policjanci, pracownicy socjalni, członkowie GKRPA, nauczyciele, pedagodzy, pracownicy Gminnego Ośrodka Kultury w Porąbce, trenerzy klubów sportowych.

Przewidywany efekt działań: Podniesienie kwalifikacji osób działających w obszarze problematyki uzależnień, profilaktyki, zapobiegania rozmiarom szkód spowodowanych piciem, narkomanią, przemocą.

10. Kontynuacja działalności Grupy Edukacyjno - Motywacyjnej dla osób szkodliwie pijących i uzależnionych.(realizacja- terapeuta).

Przewidywany efekt działań: Profesjonalna pomoc dla osób uzależnionych i szkodliwie pijących w sytuacji kryzysu, możliwość skorzystania z edukacji i specjalistycznej pomocy na terenie gminy.

11.Wspieranie działań i współpraca z Grupą AA .

Przewidywany efekt działań: Członkowie Wspólnoty Anonimowych Alkoholików będą mogli rozwijać i promować swoje działania, mając wsparcie ze strony władz lokalnych.

12.Rozpatrywanie przez GKRPA wniosków o zastosowaniu leczenia odwykowego.

Przewidywany efekt działań: Zwiększenie liczby osób leczących się, pozostających w abstynencji, ograniczenie przemocy występującej w rodzinach.

13.Dofinansowanie szkoleń, kursów, podnoszenia kwalifikacji osób, pracujących w obszarze problematyki uzależnień.

Przewidywany efekt działań: Profesjonalność usług, coraz szersza wiedza na temat problemów społecznych i możliwości radzenia sobie z nimi.

§ 8

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej, prawnej, ochrony przed przemocą.

Sposób realizacji:

1.Kontynuacja prac Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie, który usprawnia pracę służb społecznych w tym obszarze.

Realizatorzy:Członkowie Interdyscyplinarnego Zespołu Przeciwdziałania Przemocy - na bazie ww. zespołu pracują zespoły robocze w zależności od potrzeb.

Koordinacją prac Interdyscyplinarnego zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej.

Przewidywany efekt działań: Pozwala to na sprawne rozpoznanie problemu, skonstruowanie planu pomocy i podjęcie koniecznych działań.

2.Działalność Punktu Pomocy Rodzinie- który pełni funkcję doradczą informującą, jak radzić sobie z danym problemem, a także gdzie uzyskać odpowiednią pomoc i schronienie. Profesjonalne wsparcie dla ofiar przemocy domowej.

Współpraca z Podbeskidzkim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Bielsku - Białej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku- Białej, Policją, Sądem, Prokuraturą- (realizacja- pełn, instr. terap.uzal.,psycholog, radca prawny, pracownik socjalny).

Przewidywany efekt działań: specjalistyczna pomoc dla ofiar przemocy domowej, zmniejszenie szkód spowodowanych tym zjawiskiem.

3. Udzielanie pomocy prawnej i psychologicznej dorosłym ofiarom przemocy i dzieciom. (zakup koniecznych usług- diagnoza, terapia indywidualna)

4. Kontynuacja działalności Grupy Wsparcia Dla Osób Współuzależnionych.

Do kogo skierowane działanie: Ofiary przemocy, osoby współuzależnione,osoby w sytuacji kryzysu.

Przewidywany efekt działań: Nabycie odpowiedniej wiedzy oraz praktycznych umiejętności jak radzić sobie z istniejącymi trudnościami, wymiana własnych doświadczeń.
6. Szkolenie przedstawicieli różnych zawodów w zakresie działań prowadzonych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie i szkole.

Do kogo skierowane działanie: pracownicy socjalni, policjanci, nauczyciele, członkowie GKRPA, kuratorzy, pracownicy służby zdrowia.

Przewidywany efekt działań: zwiększenie skuteczności i profesjonalności działań wobec przemocy.

§ 9

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Od paru lat dostrzega się kryzys w rozwoju moralnym i kulturowym dzieci i młodzieży. Dom rodzinny nie wystarczająco wspiera emocjonalnie, co powoduje, że osamotnieni młodzi ludzie szukają wsparcia wśród często destruktywnych grup rówieśniczych. Pogłębiający się kryzys wartości lub nawet brak odpowiedniej hierarchii powoduje ucieczkę w antywartości, szukanie substytutów powodujących chwilowe zadowolenie i ucieczkę od problemów. Do tego dochodzi niski poziom kulturowy, nieumiejętność wykorzystania czasu wolnego, brak zainteresowań i hobby. Powoduje to nudę i potrzebę szybkiego wyrwania się z niej. Pojawiają się w związku z tym zachowania na granicy patologii, zagrażające zdrowemu stylowi życia i prowadzące do groźnych uzależnień. Ogólnokrajowe badania pokazują rosnące tendencje w postawach zagrażających zdrowiu, rośnie liczba osób nadużywających alkoholu, popełniających czyny niezgodne z prawem, a związane z przemocą. Demoralizacja wiąże się ze wzrostem liczby nieletnich nadużywających alkoholu. W tych zachowaniach zauważa się ostatnio niestety przewagę dziewcząt. Aby temu zapobiec konieczne jest wprowadzanie programów uczących dzieci i młodzież zdrowego stylu życia, umiejętności realizowania swoich potrzeb w sposób dojrzały, nienaruszający godności i bezpieczeństwa innych. Mogą temu służyć programy pomagające młodzieży budować spójną hierarchię wartości, właściwe poczucie własnej wartości i akceptację siebie. Programy te powinny pokazywać jak mądrze spędzać czas wolny, by nie naruszać norm społecznych i zapewnić sobie sukces w życiu. Należy stawiać młodzieży zadania ukierunkowane na wzmacnianie pozytywnych zachowań, wspierać ją w tym co dobre, wydobywać z niej to co najpiękniejsze i najcenniejsze, przygotowywać do umiejętnych i dobrych wyborów w życiu. Zadaniem dorosłych tj., rodziców, nauczycieli, przedstawicieli środowisk lokalnych jest przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom młodzieży, takim jak: zażywanie narkotyków, picie alkoholu, palenie papierosów, stosowanie przemocy itp. Eliminowanie czynników ryzyka może być skuteczne tylko wtedy, gdy wzmocni się czynniki chroniące do których należą: pozytywne wzorce zachowań, właściwe i ciekawe zagospodarowanie czasu wolnego, wprowadzanie zadań wymagających zdrowej rywalizacji opartej na współpracy, przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej. W tym celu udało się nam przeprowadzić kilka ciekawych projektów, w 2009 roku był to projekt "Profilaktyka poprzez teatr", oraz projekt "Taniec to Droga do Mojej Kariery", w 2010 roku zrealizowano projekt „Akademia Równych Szans”, który pozwolił na zorganizowanie cyklu kilkunastu godzinnych konsultacji z nauk ścisłych i humanistycznych połączonych z warsztatami z zakresu astrologii i fotografii. Udało się utworzyć Młodzieżowe Centrum Aktywności Twórczej, które działa już rok i realizuje z powodzeniem swoje założenia, dzieci i młodzież biorąca udział w zajęciach traktuje Centrum jak swój drugi dom, tutaj może rozwijać swoje zainteresowania, mądrze i odpowiedzialnie spędzać swój wolny czas. Niezmiernie ważnym elementem działań profilaktycznych jest także sport, który także stanowi alternatywę wobec nudy, staje się

pomysłem na zagospodarowanie czasu wolnego, buduje silne więzi pomiędzy partnerami oparte na współpracy, pomocy słabszym czy uczeniu się odpowiedzialności za siebie i innych, sprzyja powstawaniu bliskich relacji i przyjaźni.

Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych gminy Porąbka stwierdza, że trudno jest ocenić poziom rozpowszechniania spożywania alkoholu wśród młodych ludzi. Z deklaracji uczniów wynika, iż zarówno papierosy i alkohol nie są obecne w życiu większości z nich. Również w ocenie rozpowszechniania tych zachowań w środowisku rówieśniczym młodzi ludzie są dosyć wstrzemięźliwi. Profilaktyka alkoholowa i nikotynowa w gminie powinna się więc koncentrować na utrzymaniu obecnych, pożądanych postaw wobec papierosów i alkoholu niepijącej i niepalącej młodzieży.

Sposób realizacji:

1. Dalsze wdrażanie profesjonalnych nowoczesnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, rodziców w szkołach podstawowych i gimnazjach zgodnych z ich programami wychowawczo- profilaktycznymi.

2. Organizowanie i finansowanie programów profilaktyczno - wychowawczych, przedstawień teatralnych, projektów profilaktycznych, konkursów dotyczących profilaktyki i promocji zdrowia.

Realizacja programów specjalistycznych, całościowych, obejmujących łańcuch działań skierowanych do dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli.

(realizacja. pełn., nauczyciel, policjant, realizator, rodzice, dzieci i młodzież).

Przewidywany efekt działań: edukacja społeczna, prewencja alkoholowa, zapobieganie wczesnym kontaktom z alkoholem, nikotyną, narkotykami, propagowanie zdrowego, trzeźwego i mądrego stylu życia.

3. Tworzenie dzieciom i młodzieży warunków do trzeźwego i zdrowego stylu życia, miejsca do uprawiania sportu i zabawy, twórcze zagospodarowywanie czasu wolnego.

3.1) Dofinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży, podczas którego przekazywane są odpowiednie treści z zakresu profilaktyki uzależnień oraz ukazywane prawidłowe wzorce i zachowania, wskazujące na odpowiednie postawy życiowe, negujące alkohol, narkotyki, przemoc.

3.2) Finansowanie działalności profilaktyczno - wychowawczej Świetlic Środowiskowo-Integracyjnych.

W każdym sołectwie Gminy Porąbka w ramach domu kultury działa jedna świetlica. Zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach popołudniowych.

Cele Programowe:

- stworzenie dzieciom i młodzieży miejsca do trzeźwego i zdrowego stylu życia, uprawiania sportu i zabawy, stworzenie atmosfery bezpieczeństwa, akceptacji, wspólnoty i wzajemnej pomocy,

- kształcenie umiejętności zmniejszania i opanowywania lęku, napięć i agresji,

- kształcenie umiejętności dobrego komunikowania się i nawiązywania satysfakcjonujących kontaktów z rówieśnikami i dorosłymi,

- stymulowanie rozwoju osobistego, wypracowywanie sposobów samorealizacji, zainteresowań, zamiłowań i pasji życiowych.

- rozwijanie motywacji do nauki, promowanie zdrowego stylu życia i zachowań prozdrowotnych,

- integracja dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych z rówieśnikami ze środowisk funkcjonujących prawidłowo,

- właściwe zagospodarowywanie czasu wolnego dzieci i młodzieży.

W świetlicach dzieci mają zapewnioną opiekę, ciekawie wypełniony czas wolny, przez różnego rodzaju zajęcia sportowe, plastyczne, artystyczne, teatralne, komputerowe, ceramiczne, mogą także odrabiać zadania domowe, mając do dyspozycji niezbędne

przybory szkolne. Podczas wakacji i ferii zimowych dzieci korzystają również z bogatej oferty wyjazdowej: na baseny, wycieczki krajoznawcze, a także z innych atrakcyjnych propozycji.

Organizowane są także imprezy okolicznościowe typu: Dzień Dziecka, Dzień Matki, Andrzejki, Mikołaj, Wigilia itp. Do świetlic zakupywany jest niezbędny sprzęt i materiał potrzebny do prowadzenia poszczególnych zajęć, jak również wykonywane są remonty i naprawy pomieszczeń świetlicowych.

3.3) Działalność Świetlic Środowiskowo- Integracyjnych określa Program Pracy Świetlic stanowiący załącznik do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3.4) Finansowanie działalności profilaktyczno - wychowawczej Młodzieżowego Centrum Aktywności Twórczej znajdującego się w budynku domu kultury w Czańcu, obejmującego swoim zasięgiem działalność młodzieży całej gminy.

Cele Programowe:

-Rozwijanie i promowanie twórczości młodzieży Gminy Porąbka, naczelnym hasłem Centrum jest klamerka „Zepnij się z nami” tutaj ma spotykać się młodzież połączona pasją różnorodnych sztuk i zainteresowań, ci którzy mają ochotę robić cokolwiek ze swoim wolnym czasem. Na tej bazie mają powstać różne grupy twórcze, które będą aktywizować całe społeczeństwo lokalne.

Organizowanie kameralnych wydarzeń kulturalnych takich jak : wieczorki filmowe, poetyckie, konkursy recytatorskie, wystawy. Głównymi odbiorcami ma być młodzież, ale również chcemy aktywizować osoby dorosłe.

- Profilaktyka- zapobieganie, poprzez spędzanie swojego wolnego czasu na robieniu ciekawych rzeczy, zapraszanie do współpracy innych osób i grup młodzieżowych, pokazywanie że można swój wolny czas spożytkować mądrze i ciekawie, nie przed telewizorem, komputerem, stosując różnorodne używki. Działalność Centrum ma pokazać, że życie jest wartościowe bez alkoholu i narkotyków, że jest piękne same w sobie bez sztucznych wspomagaczy.

- Wyrównywanie szans edukacyjnych- realizowanie projektów unijnych, tak aby nakład finansowy gminy był jak najmniejszy, a jednocześnie nasza młodzież miała szansę na udział w dodatkowych zajęciach. Organizowanie w Centrum bezpłatnych korepetycji z różnych dziedzin nauki, dla tych osób które mają problemy w szkole.

- nawiązywanie współpracy z innymi nieformalnymi grupami młodzieżowym w kraju i za granicą.

Działalność Młodzieżowego Centrum Aktywności Twórczej określa Regulamin stanowiący załącznik do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3.5) Współpraca z innymi placówkami i organizacjami na terenie Gminy Porąbka, które również dysponują zasobami i możliwościami z zakresu zagospodarowania czasu wolnego, dzieci i młodzieży, głównie młodzieży uczącej się poza gminą i pracującą, poprzez działalność świetlic przy OSP czy też Parafiach, gdzie chętnie gromadzi się młodzież.

3.6) Wspieranie działań służących rekreacji i zabawie dzieci młodzieży bez alkoholu.

3.7) Organizowanie i dofinansowywanie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży Gminy Porąbka, które są elementem oddziaływań profilaktycznych nastawionych na właściwe relacje rówieśnicze, kulturę osobistą, promocję zdrowia, poprzez negowanie wszelkiego rodzaju nieodpowiednich zachowań, nałogów oraz przemocy.

Przewidywany efekt działań: Zmniejszenie rozmiarów zachowań ryzykownych, patologicznych dzieci i młodzieży w związku z otoczeniem ich opieką, pomocą, wsparciem, edukacją i profilaktyką. Poprawa w funkcjonowaniu dzieci w sferze emocjonalnej, dobrym komunikowaniu, nawiązywaniu kontaktów, kształtowanie

zainteresowań, wypełnianie wolnego czasu dzieci i młodzieży zajęciami sportowymi, turystycznymi, twórczymi itp.

Zaangażowanie jak największej liczby instytucji, organizacji w działania na rzecz ograniczenia ryzykownych zachowań wśród dzieci i młodzieży.

4. Współpraca z Komisariatem Policji w Kobiernicach - z udziałem policjanta prowadzenie zajęć edukacyjnych z zakresu uzależnień, przestępczości, bezpieczeństwa i prawa karnego.

Do kogo skierowane działanie: uczniowie, rodzice.

Przewidywany efekt działań: edukacja społeczna, prewencja uzależnień, zapobieganie wczesnym kontaktom z alkoholem, grupami przestępczymi i sektami.

5. Ograniczanie możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez młodzież - Gmina Porąbka będzie włączać się w ogólnokrajowe działania na rzecz ograniczenia zjawiska sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, oraz nietrzeźwym, a także będziemy prowadzić także własne akcje i kampanie profilaktyczne.

Przewidywany efekt działań: Zmniejszenie ilości przypadków sprzedaży alkoholu nieletnim, mniej osób nieletnich nietrzeźwych, mniej osób łamiących prawo.

§ 10

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Sposób realizacji:

1. Współpraca z Instytucjami, Stowarzyszeniami i Osobami Fizycznymi, które służą rozwiązywaniu problemów społecznych, poprzez wymianę informacji, doświadczeń, edukację publiczną, masowe rozpowszechnianie materiałów szkoleniowo-informacyjnych., organizowanie wspólnych imprez mających na celu doinformowanie społeczności lokalnej.

2. Przeciwdziałanie nietrzeźwości kierowców na drogach. To zadanie prowadzone jest głównie przez Komisariat Policji w Kobiernicach za pomocą stałych kontroli trzeźwości kierowców na naszym terenie oraz ich edukację poprzez materiały profilaktyczne. W 2011 roku chcemy aby KP Kobiernice zwiększył częstotliwość w/w kontroli.

Komendant Komisariatu Policji zapewnia, że jest to jedno z zadań priorytetowych.

Do kogo skierowane działanie: Społeczność lokalna.

Przewidywany efekt działań: Edukacja społeczna, prewencja alkoholowa zapobiegająca kontaktom ze środkami zmieniającymi świadomość oraz zmniejszenie ilości nietrzeźwych osób za kierownicą.

3. Wspieranie działalności stowarzyszeń abstynenckich.

4. Współpraca z organizacjami i instytucjami realizującymi programy mające na celu działania profilaktyczne, zapobiegawcze, propagowanie trzeźwych obyczajów wśród dzieci i młodzieży., typu: ZHP, Kluby Sportowe, Towarzystwo Miłośników Ziemi Żywieckiej, Parafiami, Ochotniczymi Strażami Pożarnymi, Gminnym Ośrodkiem Kultury. Dofinansowywanie na podstawie zgłaszanych projektów - rozpatrywanych na posiedzeniach GKRPA.

Do kogo skierowane działanie: dzieci i młodzież z terenu Gminy Porąbka.

Przewidywany efekt działań: promocja zdrowia i aktywnego wypoczynku, motywacja do twórczego i mądrego spędzania czasu wolnego, stworzenie lokalnej koalicji na rzecz przeciwdziałania problemom społecznym.

§ 11

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem zakazu reklamy, zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym.

Według przeprowadzonej w 2010 roku diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych zarówno w przypadku zakupu papierosów jak i alkoholu, **30 %** badanej młodzieży uważa, że zakup tych towarów nie wymaga dużego wysiłku i znajomości, dlatego mimo prawnie sankcjonowanego zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim, wciąż zbyt często zdarzają się sytuacje, w których niepełnoletnia osoba zaopatruje się w alkohol. Choć trzeba też przyznać, że również coraz więcej jest przypadków odmowy sprzedaży i żądania okazania dokumentu tożsamości. Sprzedaż alkoholu osobie nieletniej zgodnie z prawem jest przesłanką do cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W dalszym ciągu będą podejmowane działania mające na celu ograniczanie procederu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym.

Sposób realizacji.

- 1) Prowadzenie szkoleń dla sprzedawców alkoholu,
- 2) Bezpośrednie włączanie młodzieży w działania profilaktyczno - edukacyjne skierowane do sprzedawców alkoholu,
- 3) Podejmowanie czynności prawnych w przypadku stwierdzenia łamania prawa.

Przewidywany efekt działań: Edukacja społeczna, stosowanie przepisów prawa, zmniejszenie szkód społecznych, sankcje karne dla łamiących prawo.

§ 12

Bieżąca obsługa i ewaluacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Sposób realizacji:

1. Koordynowanie zadań zawartych w programie przez Pełnomocnika Wójta d/s Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Praca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Porąbce w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy poprzez:
 - 2.1) Przeprowadzanie rozmów z osobami wnioskowanymi do GKRPA w celu zobowiązania do leczenia przez rodzinę, Policję, GOPS, Prokuraturę, Sądy, Ośrodek Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym itp.- Motywowanie do podjęcia leczenia.

Do kogo skierowane działanie: Osoby uzależnione i szkodliwie pijące.

Przewidywany efekt działań: zwiększenie osób identyfikujących się z problemem alkoholowym i podejmujących leczenie.

2. 2) Prowadzenie rozmów z ofiarami i sprawcami przemocy, stosowanie procedury Niebieskiej Karty.

Przewidywany efekt działań: Udzielanie profesjonalnej pomocy w sytuacji występowania przemocy, gromadzenie odpowiedniej dokumentacji obrazującej przemoc w rodzinie z możliwością wykorzystania przez właściwe instytucje (policja, sąd, prokurator).

Czas realizacji: w zależności od ilości zgłaszanych osób, oraz potrzeb w tym zakresie-posiedzenie raz lub dwa razy w miesiącu.

Wykonawcy: członkowie GKRPA przeszkoleni w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy.

- 3) Współpraca z GOPS, Policją, Ośrodkiem Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku- Białej, kuratorami sądowymi i innymi instytucjami w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych oraz motywowania osób do podjęcia leczenia.

- 4) Kierowanie osób z problemem alkoholowym do Sądu z wnioskiem o zobowiązanie do leczenia, po uprzednim badaniu przez biegłego w przedmiocie uzależnienia do alkoholu.
- 5) Wydawanie opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktu sprzedaży alkoholu oraz istniejącego limitu zgodnie z obowiązującymi uchwałami rady gminy w tym zakresie, dla organu który wydaje zezwolenia na sprzedaż alkoholu.
- 6) Przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży alkoholu na terenie Gminy Porąbka pod kątem przestrzegania zasad zawartych w zezwoleniu na sprzedaż alkoholu, po otrzymaniu stosownego upoważnienia wydanego przez Wójta Gminy Porąbka.
- 7) Zakup niezbędnych materiałów, książek, ulotek, programów edukacyjnych w celu wyposażenia szkolnych bibliotek profilaktycznych, jak i Rodzinnego Punktu Pomocy w Porąbce, zakup niezbędnych urządzeń technicznych do pomieszczeń Punktu i Gminnej Komisji, opłacanie wywiadów środowiskowych przeprowadzanych dla potrzeb Komisji.
- 8) Zakup literatury podejmującej tematykę uzależnienia, współuzależnienia w celu wyposażenia Bibliotek Publicznych naszej gminy, które w swoich zbiorach nie posiadają tego typu pozycji, a jest to bardzo ważne w celu edukacji i uświadamiania społeczeństwa.
- 9) Promowanie działalności profilaktycznej na łamach lokalnej prasy, a także w mediach, branie udziału w lokalnych imprezach trzeźwościowych, jak również współpraca z gminami ościennymi w tej dziedzinie.
- 10) Kontynuacja szkoleń członków GKRPA w Porąbce, udział w konferencjach, naradach dotyczących problematyki uzależnień, przemocy.
- 11) Utworzenie rezerwy finansowej na zadania mogące wyniknąć w trakcie realizacji programu.

§ 14

Wynagrodzenie za pracę w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wynagrodzenie Członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Porąbce ustala się w następującej wysokości:

- 1) **Przewodniczący : 200.00 zł** za jedno posiedzenie
- 2) **Pełnomocnik: 160.00 zł** za jedno posiedzenie
- 3) **Sekretarz: 190.00 zł** za jedno posiedzenie
- 4) **Członek: 160.00 zł** za jedno posiedzenie

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. Zadania te zostały zapisane w art. 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - tekst jednolity Dz.U. z 2007 r. Nr 70, poz 473 z późniejszymi zmianami. Pozostałymi dokumentami stanowiącymi prawną podstawę działań w tym zakresie jest ustawa o samorządzie gminnym oraz Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzący w skład Strategii Problemów Społecznych uchwalany corocznie przez Radę Gminy. Program na 2011 rok zawiera zadania wynikające bezpośrednio z ww. aktów prawnych, dostosowany do rzeczywistych potrzeb gminy, a ujętych w Strategii Problemów Społecznych Gminy Porąbka na lata 2011-2020. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansowany jest ze środków pozyskiwanych za zezwolenia na sprzedaż alkoholu. W celu prawidłowej realizacji zadań w nim zawartych powoływany jest pełnomocnik ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Program Pracy Świetlic Środowiskowo- Integracyjnych Gminy Porąbka w roku 2011.

Świetlice funkcjonują w pomieszczeniach Domów Kultury Gminy Porąbka, prace w świetlicach organizują instruktorzy zatrudnieni przez Dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury oraz Wójta Gminy Porąbka.

Zgodnie z założeniami na zajęcia w świetlicach przychodzą wszystkie chętne dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych (priorytetem jest choroba alkoholowa rodziców, oraz przemoc w rodzinie).

Obecność uczestnika zajęć odnotowywana jest w zeszycie obecności, który jest do wglądu w każdej ze świetlic.

Świetlice działają w godzinach popołudniowych od poniedziałku do piątku w czasie całego roku kalendarzowego, podczas ferii i wakacji organizacja zajęć ulega zmianie.

Głównym i zasadniczym celem działalności świetlic jest zapewnienie wszystkim chętnym dzieciom miejsca, w którym mogą przyjemnie spędzić czas wolny, jednocześnie ucząc się wielu pożytecznych czynności i umiejętności. Uczestnikom zajęć ukazywane są odpowiednie wzorce i postawy, jakimi należy kierować się w życiu. Dzieci i młodzież poprzez udział w zajęciach świetlicowych kształtuje swoje charaktery, nabiera pewności siebie, a także nabywa wiedzy jak postępować w sytuacjach kryzysowych. Uczestnicy zajęć znajdując się pod właściwą opieką, korzystają ze wsparcia wychowawców, jak również grupy. Dzieci i młodzież ze świetlic środowiskowo- integracyjnych bierze czynny udział w licznych konkursach, imprezach profilaktycznych, programach i projektach prezentując w ten sposób swój potencjał i możliwości.

Uwaga wychowawców skupiona jest na tworzeniu odpowiedniej atmosfery, która powinna procentować coraz większą ilością dzieci i młodzieży skupionej w świetlicach i chętnej do pracy w grupie rówieśniczej, jak również nad własną osobą. Podczas pobytu w świetlicy uczestnicy zajęć mogą skorzystać z ciepłego napoju, a także dożywiania. Wszystkie dzieci uczęszczające na zajęcia otrzymują też paczkę mikołajkową, a także mają możliwość skorzystania z darmowych karnetów podczas Akcji Lato i Zima.

1. Działalność opiekuńcza:

- konsultacje z uczniami, pomoc w nauce, odrabianiu zadań domowych,
- kontakt z wychowawcami, pedagogiem szkolnym,
- dożywianie szczególnie w okresie ferii i wakacji,
- paczki mikołajkowe, nagrody za udział w konkursach,
- współpraca z GOPS w zakresie pomocy materialnej dzieciom z rodzin o niskim statusie materialnym.

2.Działalność wychowawcza:

- spotkania w grupie- dyskusje, burza mózgów, warsztaty twórcze, ćwiczenia integracyjne,
- rozmowy indywidualne,
- praca w grupie, dyskusje, filmy edukacyjne, rysunek, spotkania z ciekawymi osobami ze świata kultury, nauki, sztuki itp.,
- zajęcia informatyczne, podstawy obsługi komputera,
- organizowanie wycieczek, wyjść do kina, na wystawy, przedstawienia teatralne, wyjazdy na basen, lodowisko, zajęcia sportowe na salach gimnastycznych, halach sportowych, wolnym powietrzu i siłowni.

3. Terapię zajęciową

a) terapia plastyczna

- twórczość plastyczna dzieci, różne rodzaje technik plastycznych, dekoracyjnych, bibułkarstwo, makrama, tkactwo, haft, roboty szydełkowe, ceramika.

b) terapia muzyczna

- słuchanie muzyki, nauka piosenek, nauka gry na instrumentach muzycznych

c) terapia ruchowa

- gry, zabawy ruchowe, turystyka piesza, rozgrywki, taniec, zajęcia i konkursy sportowe.

d) terapia przez sztukę

- warsztaty teatralne, aktorskie dla dzieci i młodzieży gimnazjalnej.

4. Doskonalenie zawodowe wychowawców

- udział w szkoleniach, warsztatach, samodoskonalenie poprzez lekturę literatury fachowej, książek, czasopism.

Rodzaj prowadzonych zajęć w danej świetlicy jest dostosowany do indywidualnych potrzeb w tym zakresie, biorąc także pod uwagę ofertę programową domów kultury, aby ich nie dublować.

**Świetlica Środowiskowo- Integracyjna w Bujakowie ul. Bielska 24
czynna od poniedziałku do piątku w godz: 13.00-19.00**

**Świetlica Środowiskowo- Integracyjna w Czańcu ul. K.K. Wojtyły 30
czynna od poniedziałku do piątku w godz: 13.00- 19.00**

**Świetlica Środowiskowo- Integracyjna w Kobiernicach ul. Parkowa 20
czynna od poniedziałku do piątku w godz; 13.00-19.00**

**Świetlica Środowiskowo- Integracyjna w Porąbce ul. Rynek 22
czynna od poniedziałku do piątku w godz: 13.00- 19.00.**